

Schetsend door het verleden van Breukelen

Martin Verweij
Looyersdijk 2, 3621 WL Breukelen

De prachtige buitenplaatsen en kastelen aan de Vecht hebben mij enkele jaren geleden geïnspireerd om er een serie pasteltekeningen van te maken. Een expositie van deze tekeningen was de aanleiding om ook tekeningen van het oude Breukelen te maken. De heer Manten maakte mij enthousiast en tegelijk nieuwsgierig, want ik vond dat ik niet zomaar schetsen van straatjes en gebouwen of pleintjes moest maken. Ik dacht aan tekeningen met de sfeer van vroeger.

Tekeningen met de sfeer van vroeger, hoe het geweest kan zijn, zo'n 50 tot 100 jaar geleden. Plekjes die er nu nog zijn, maar waar toch in de loop der jaren het een en ander is veranderd of afgebroken. De kennis van de Historische Kring Breukelen en van enkele Breukelaars was mij behulpzaam bij het zoeken en spitten in de historie van Breukelen. Een wandeling met de heer Manten door het Breukelen van nu was de eerste stap in het Breukelen van vroeger. Al lopend door het dorp kom je van die plaatsen tegen die dat verleden nog in zich hebben.

Het eerste plekje waar we bij stil stonden ligt aan de Vecht, daar waar de Watersteeg uitkomt op de Vecht. Met een stoepje aan de waterkant - het is er nog steeds - waar vroeger heel wat water gehaald is en gewassen werd. Vrachtschepen meerden er dichtbij af om te laden of te lossen. De huisjes zijn iets veranderd, maar het huis links op de tekening is nog hetzelfde. Al tekenend vond ik het al vreemd dat de rechter en linker bovenluiken altijd gesloten waren. Maar toen ik het huis nog eens bekeek, werd mij duidelijk dat er achter die luiken helemaal geen raam en kamer is. De gevel geeft de illusie van een groter huis dan er in werkelijkheid staat. Ook vroeger vond men dus dat het aanzicht heel wat waard was. De figuurtjes passen in het geheel om de sfeer van die tijd weer te geven. Zo zou het geweest kunnen zijn. (Zie de afbeelding op blz. 4.)

Water halen gebeurde ook bij diverse waterpompen in het dorp. Eén zo'n pomp stond bij de Pieterskerk. Duidelijk is nog op de grond de plaats te zien waar hij gestaan heeft. Hierdoor kon ik goed mijn standpunt bepalen om de tekening te maken. Het hoekje van de kerk heb ik getekend met de huisjes erbij. De pomp kon ik toen op de plaats schetsen waar die vroeger stond. Enkele vage afbeeldingen van pompen uit het dorp hielpen mij daarbij. Tenslotte heb ik er mensen bij gezet die water halen en een praatje maken, zoals ik mij dat voorstelde. (Zie de afbeelding op blz. 6.)

De volgende stap in onze wandeling was het brandspuitenhuis op het Kerkplein. Het is een uniek gebouwtje, maar het staat er helaas wat verfallen bij. Al jarenlang wordt het niet meer gebruikt voor het doel waarvoor het ooit bestemd was. Sinds de komst van de auto-motorspuit doet het geen dienst meer voor de brandweer van Breukelen. Een tekening van dit brandspuitenhuis zou niet compleet zijn zonder die oude handspuit met paard en brandweerlieden. (Zie de afbeelding op blz. 22.)

De kaasbel tenslotte is onlangs weer op zijn oude plekje neergezet. Hier was eens ook de kaasmarkt. En een tekening van de kaasbel was voor mij ook een overzicht van de kaasmarkt zoals het er jarenlang toeling. De huizen aan de overkant staan er nu niet meer allemaal. De oude tekenschool heeft plaatsgemaakt voor een bankgebouw. Ik kon de situatie gedeeltelijk achterhalen van enkele oude foto's. En de kaasbrikken met de boeren en handelaren heb ik er omheen gezet in mijn tekening, mij voorstellend hoe dat toen in zijn werk ging. (Zie de afbeelding op blz. 32.)

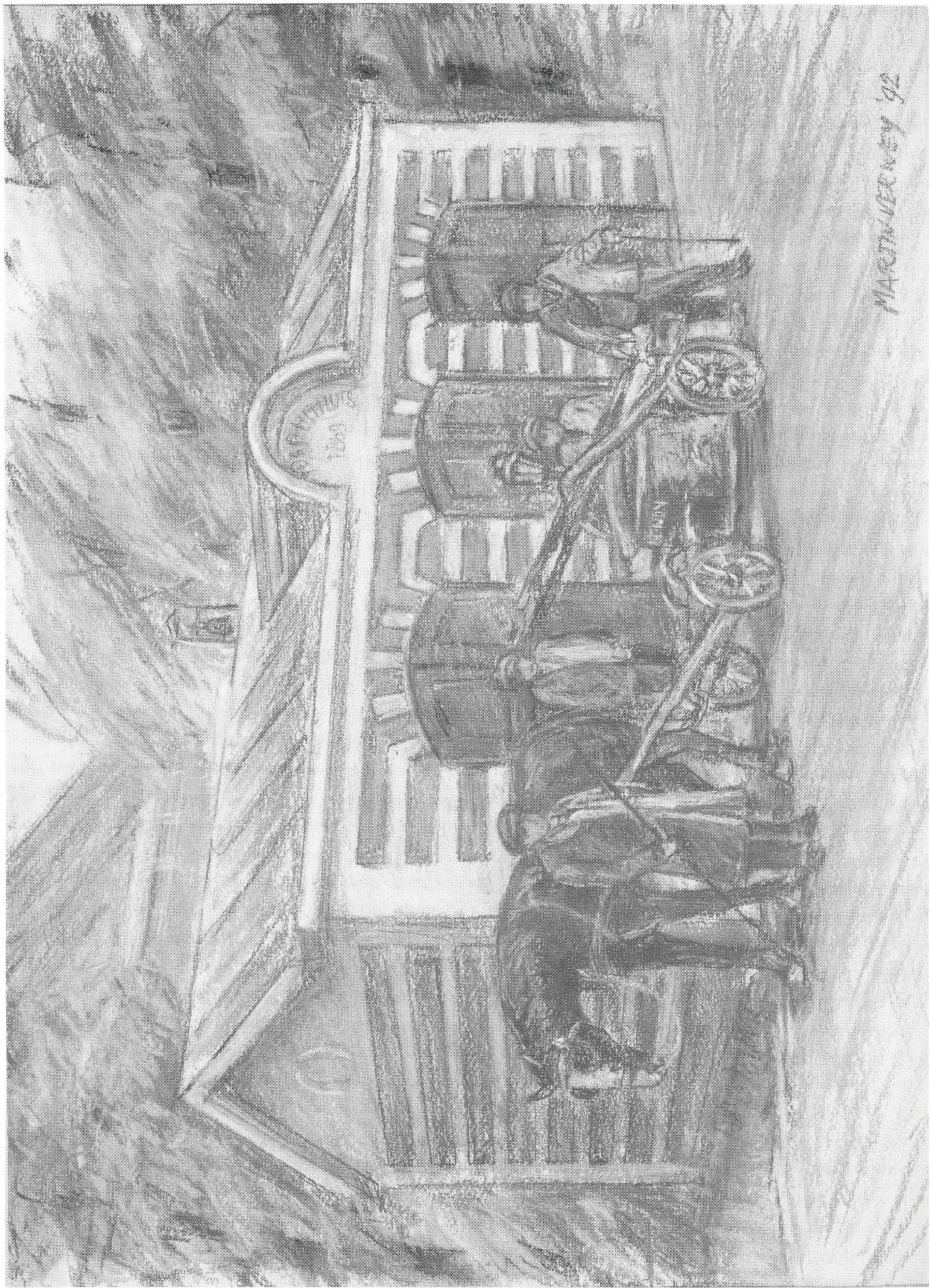
Onze wandeling door Breukelen was hiermee ten einde en daarmee ook mijn schetsen van Breukelen in het verleden. Misschien brengt een volgende wandeling mij nieuwe inspiratie.

MARTIN VERWEY '92

MARTIN VERNEY '92

METW VERWIL 12